

੧੨. ਬੰਧ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਨੋਟ ੧੧ ਨੇ ਮੋਰਪੰਖ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਉਬਿਕਸ ਦਾ ਹਲ ਅਤੇ ਅੱਧ ਰੇਖਾਂਵਾਂ $\odot$ ਨੂੰ 'ਡੱਬਲ' ਕਰਣਾ। ਐਵੇਂ ਹੀ, ਡੱਬਲ ਕਰਣਾ ਹਰ $k > \frac{1}{2}$ ਲਈ ਸ਼ੇਪ ਐਸ $S \subset G$ ਦੇ ਪਰੋਜੈਕਸ਼ਨ ਮੈਪ $(x, y, z) \mapsto (x, y)$ ਨੂੰ ਲਾਲ ਕਰਵਾਣ ਤੇ ਖੱਤਮ ਸੈਗਮੈਂਟ $y = k$ ਦੇ ਉੱਤੇ, ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਉਹਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਉਬਿਕਸ ਨੂੰ ਹਲ ਕਰਣ ਨਾਲ। ਇਹ ਡੱਬਲਿੰਗ ਇਕ ਸਰਕਲ ਨੂੰ ਤਿਣ ਵਾਰੀ ਲਪੇਟਦੀ ਹੈ ਇਕ ਹੋਰ ਸਰਕਲ ਉੱਤੇ :- ਸੈਗਮੈਂਟ ਦੇ ਦੋਆਂ ਸਿਰੇਆਂ ਦੇ ਵੀ ਹੁਣ ਤਿਣ ਪਰੀ-ਇਮੇਜ ਹਣ ਕਿਉਕਿ ਅੰਦਰ ਵਾਲੇ ਪਰੀ-ਇਮੇਜ ਦਿਆਂ ਦੇ ਨਕਲਾਂ ਹਣ। $\square$

੧੩. ਗੱਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰੀਅਲ ਅੱਲ ਜੱਬਰ ਅਤੇ ਐਂਗਲਜ਼ ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਫੀ ਹੈ ਮੋਰਪੰਖ ਦੇ ਕਿਉਬਿਕਸ ਦੇ ਹਲ ਲਈ। ਕਿਉਕਿ, ਉੱਤਲੀ ਆਰਕ $S \subset G$ ਨੂੰ ਵਾਂਹਦੇ ਹਨ $x = X \cos 3t, y = k, z = Z \cos t$, ਜਿੱਥੇ Z ਅਤੇ $-Z/2$ ਰੂਟ ਹਨ ਆਪਣੀ ਸੈਗਮੈਂਟ ਦੇ ਸੱਜੇ ਸਿਰੇ (X, k) ਉੱਤੇ :- ਨੋਟ ੪ ਦੱਸਦਾ ਹੈ $k = \frac{1}{2} + \frac{3}{8}Z^2$ ਅਤੇ $X = \frac{1}{8}Z^3$, ਜੋ ਪੈਰਾਮੈਟਰ $(X, k, Z \cos t)$ ਸਾਰੇ t ਲਈ ਸਰਫੈਸ $2x + 2yz = z + z^3$ ਉੱਤੇ ਓਦੋਂ ਤੇ ਓਦੋਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇ $f(t) = 4 \cos^3 t - 3 \cos t$, i.e., $f(t) = \cos 3t$ । ਕਿਉਬਿਕਸ ਨੂੰ ਹਲ ਕਰਣ ਲਈ ਐਮਪਲੀਚੀਊਡ $X = X(k)$ ਦੇ ਹਰ ਸਿਨੁਸੋਇਡਲ ਮੋਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰੋ ਤਿਣ ਐਮਪਲੀਚੀਊਡ $Z = 2X^{\frac{1}{3}}$ ਦੇ ਸਿਨੁਸੋਇਡਲ ਮੋਸ਼ਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਫਰੀਕਿਊਐਂਸੀ ਇਕ ਤਿਹਾਹੀ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਫੇਜ਼ ਡਿਫਰੈਂਸ 120 ਡਿਗਰੀ ਹੈ।

੧੪. ਅਲਜਬਰਾ ਜੋ ਅੱਜ ਵਜਦਾ ਹੈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏਆ ਵੀਏਟਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੋ ਉਹਦੇ ਕਾਰਦਾਨੋ ਦੇ ਨੋਟ ੧੧ ਵਿਚ ਦਿਤੇ ਅੱਲ ਜੱਬਰਿਕ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹਨੇ ਹੀ ਉਪਰਲਾ ਨੌਨ ਅੱਲ ਜੱਬਰਿਕ ਤਰੀਕਾ ਦਿਤਾ ਸੀ ਬਾਕੀ ਕਿਉਬਿਕਸ ਲਈ। ਇਸਤਮਾਲ ਪਹਿਲੇ ਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸ਼ੇਪ S ਦਿਆਂ G ਦੇ $y = k$ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਾ-ਖਤਮ ਮੁੱਛਾਂ ਦਾ ਫੋਰਮੂਲਾ $z = \Sigma\{x \pm \sqrt{x^2 - X^2}\}^{\frac{1}{3}}$:- ਕਿਉਕਿ ਲਾਲ ਕਰਵਾਣ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਕਿੱਸੀ ਕਿਉਬਿਕ $\odot = (-\frac{B}{2}, -\frac{A-1}{2})$ ਦਾ ਹਲ ਹੈ $\alpha = \Sigma\{\frac{-B \pm \sqrt{B^2 + 4A^3/27}}{2}\}^{\frac{1}{3}}$, ਹੁਣ ਪੁਟ ਕਰੋ $\alpha = z, B = -2x, A = 1 - 2k$ ਜਿੱਥੇ $k = \frac{1}{2} + \frac{3}{8}X^{\frac{2}{3}}$ । $\square$

੧੫. 'ਇਮੈਜੀਨੈਰੀਜ਼' ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਪਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦੋ ਸੌ ਸਾਲ ਬਾਦ, ਸੋ ਹੁਣ ਤੋਂ ਓਏ ਹੀ ਵਰੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਆਰਗੋ ਨੇ ਗੱਲ ਕੱਢ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦਰਅੱਸਲ ਇਹ 'ਕਲਪਿਤ' ਨੰਬਰ $\mathbb{C}$ ਅੱਸਲੀ ਨੰਬਰਾਂ ਤੋਂ ਦੁਗਣੇ ਅੱਸਲੀ ਸੱਫ : $\mathbb{R}^2$ ਵਿਚ ਕੋਓਰਡੀਨੇਟਸ ਦਾ ਜੋੜ, ਅਤੇ ਇਕ ਪਰੋਡਕਟ ਜੋ ਓਰੀਜਣ ਤੋਂ ਦੁਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰਬ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਐਂਗਲਾਂ ਨੂੰ ਜਮਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੱਗਰ ਇਹ ਕੋਮਪਲੈਕਸ ਨੰਬਰਾਂ $\mathbb{C}$ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਅੱਲ ਜੱਬਰਿਕ ਫੋਰਮੂਲਾ ਹਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਉਬਿਕਸ $\odot = (-\frac{B}{2}, -\frac{A-1}{2}) \in \mathbb{C}^2 = \mathbb{R}^4$ ਕਿਸੀ ਦੋ-ਪਲੇਣ $y = k$ ਦਿਆਂ, ਵਿਚ $(\pm X, k)$ ਕਿਉਬਿਕਸ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਰੂਟ ਬਰਾਬਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਆਪਾਂ ਜਮਾਂ ਕਰਾਂਗੇ ਉਹ ਕੀਮਤਾਂ ਤਿਣ-ਕੀਮਤੀ ਕੋਮਪਲੈਕਸ ਸਰਡਜ਼ ਦਿਆਂ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਹਲ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰਦਿਆਂ ਹਨ।

੧੬. ਪਰਤਦੇ $\mathbb{R}$ ਨੂੰ, ਆਪਾਂ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ G ਦੇ ਪੋਅੰਟ ਓਵਰ $x = 0$, i.e., ਰੇਖਾ $\odot$ ਸਾਰੇ $\odot$ ਦੀ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਰੂਟ 0 ਹੈ, ਸੈਟਿਸਫਾਈ $z = 0$ ਯਾਂ $z = \pm\sqrt{2y-1}$, ਦੋ ਰੀਅਲ ਅੱਲ ਜੱਬਰਿਕ ਫੋਰਮੂਲੇ। ਅੱਗੇ, ਓਵਰ ਅੱਧ-ਰੇਖਾ $y \geq \frac{1}{2}, x = 0$, ਇਕੋ ਫੋਰਮੂਲਾ $z = \pm\frac{1}{2}\sqrt{2y-1} \pm \frac{1}{2}\sqrt{2y-1}$ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਜੋ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ G ਦਾ ਤਿਣ-ਤੱਹਰੀ ਹੋਣਾ ਬਾਧਾ ਨਹੀਂ ਐਸੇ ਵਰਨਣ ਲਈ। ਮੋਅਰ ਜੈਨਰੈਲੀ, G ਦੇ ਪੋਅੰਟ ਓਵਰ ਕੋਈ $\odot$, i.e., ਲਾਇਣ $2x + 2\alpha y = \alpha + \alpha^3$, ਸੈਟਿਸਫਾਈ $z - \alpha = 0$ ਯਾਂ $2y = 1 + z^2 + \alpha z + \alpha^2$, i.e., $z = \alpha$ ਯਾਂ $z = -\frac{1}{2}\alpha \pm \frac{1}{2}\sqrt{8y-4-3\alpha^2}$, ਦੋਵੇਂ ਰੀਅਲ ਅੱਲ ਜੱਬਰਿਕ ਜੇ $\alpha \in \mathbb{Q}$ । ਪਰ, ਜੇ $\alpha \neq 0$, ਆਪਾਂ G ਦਾ $\odot$ ਦੀ ਅਧ-ਰੇਖਾ $y \geq \frac{1}{2} + \frac{3}{4}\alpha^2$ ਓਵਰ ਵੱਰਨਣ ਸਿਰਫ ਇਕ ਅੱਲ ਜੱਬਰਿਕ ਫੋਰਮੂਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ :- ਕਿਉਕਿ ਫੇਰ, ਨੋਟ ੮ ਵਾਂਗ, ਇਸ ਅੱਧ-ਰੇਖਾ ਦੀ ਇਕ ਸੈਗਮੈਂਟ ਉੱਤੇ ਉਹ ਟੋਪੋਲੋਜੀਕਲ ਐਸ ਓਬਸਟਰੱਕਸ਼ਨ ਹੈ। $\square$

੧੭. ਆਪਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਜੇ ਇਕ ਰੀਅਲ ਅੱਲ ਜੱਬਰਿਕ ਫੋਰਮੂਲਾ ਇਕ-ਕੀਮਤੀ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਗਰਾਫ ਦੀ ਓਰਡਰ ਦੋ ਦੀ ਇਕ ਹੋਮੀਓਮੋਰਫੀਜ਼ਮ ਹੈ ਜੋ ਪਰੋਜੈਕਸ਼ਨ ਮੈਪ ਨੂੰ ਪਰੀਜ਼ਰਵ ਕਰਦੀ ਹੈ :- ਬੋਹ ਕੀਮਤਾਂ ਫੋਰਮੂਲੇ ਦੇ ਦੋ-ਕੀਮਤੀ ਸਰਡਜ਼ $\pm(\ )^{\frac{1}{3}}$ ਤੋਂ ਹੀ ਉਤਪਣ ਹੋ ਸੱਕਦਿਆਂ ਹਨ। ਅਦਲਾ ਬਦਲੀ ਕੀਸੀ ਸਰਡ ਦਿਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਗਰਾਫ ਦਾ ਆਪਣੇ ਉਪਰ ਕੋਂਟੀਨੂਅੰਸ ਮੈਪ ਦਿੰਦਾ ਹੋ ਜੋ ਫਾਈਬਰਜ਼ ਨੂੰ

ਪਰੀਜ਼ਰਵ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣੇ ਫ਼ੋਰਮੂਲੇ ਦੇ ਇਕ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਟਪੁਟ ਹਨ ਕੋਈ ਇਨਪੁਟ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਖੁਦ-ਉਲਟ ਮੈਪਸ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰ ਆਈਡੈਂਟੀਟੀ ਤੋਂ ਭਿੱਣ ਹੈ। □

੧੮. ਅੱਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਆਪਾਂ, **ਸਿਰਫ਼ ਐਸ ਦੀ ਆਈਡੈਂਟੀਟੀ ਹੋਮੀਓਮੋਰਫੀਜ਼ਮ ਹੀ ਪਰੇਜੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਰੀਜ਼ਰਵ ਕਰਦੀ ਹੈ** :- ਮੋਅਰ ਜੈਨਰੈਲੀ, ਜੇ ਇਕ ਪਰੇਜੈਕਸ਼ਨ ਮੈਪ $S \rightarrow S'$ ਇਕ ਸੇਗਮੈਂਟ ਦਿਆਂ ਓਡ ਤੈਹਾਂ ਲਗਾਂਦਾ ਹੈ, ਐਸੀ ਹੋਮੀਓਮੋਰਫੀਜ਼ਮ S ਦੇ ਦੋਆਂ ਸਿਰੇਆਂ ਨੂੰ ਫਿਕਸਡ ਰਖਦੀ ਹੈ, ਸੋ $\text{int}(S')$ ਉੱਤੇ ਯੁਨੀਕ ਕੋਂਟੀਨੂਏਸ਼ਨ ਕਾਰਣ ਸਾਰੇ S ਨੂੰ ਫਿਕਸਡ ਰਖਦੀ ਹੈ। □ ਫਲਸਵਰੁਪ : **ਸਿਰਫ਼ G ਦੀ ਆਈਡੈਂਟੀਟੀ ਹੋਮੀਓਮੋਰਫੀਜ਼ਮ ਹੀ ਪਰੇਜੈਕਸ਼ਨ ਮੈਪ ਨੂੰ ਪਰੀਜ਼ਰਵ ਕਰਦੀ ਹੈ।**

੧੯. ਕਿਸੀ ਰੇਖਾ ਓਵਰ ਐਸ ਸ਼ੇਪ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਲ ਕਰਵਜ਼ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਪੁਲ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਸੋ ਕੋਈ ਐਸ ਨਹੀਂ ਜੇ y -ਐਕਸਿਸ ਦੇ ਸਨਾਂਤਰ ਹੈ ਰੇਖਾ, ਅੱਤੇ ਜੇ x -ਐਕਸਿਸ ਦੇ ਤਾਂ ਓਦੋਂ ਹੀ ਜੇ ਓਹ ਕਸਪ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ, ਤੇ ਕਿਸੀ ਹੋਰ ਰੇਖਾ ਓਵਰ ਜੇ ਓਹ ਆਪ ਸਮਾਂਤਰ ④ ਹੈ ਯਾਂ ਕਸਪ ਤੇ ਇਹਦੇ ਗੱਭੇ। **ਦੋ ਮੋੜ ਐਸ ਓਵਰ ④ ਦੇ ਹਨ ਐਕਸਿਸ $z = -\alpha/2$ ਵਾਲੇ ਪੈਰਾਬੋਲਾ ਦਾ ਵਰਟੈਕਸ, ਅਤੇ ਕੱਟ ਇਹਦਾ ਲਾਇਨ $z = \alpha$ ਨਾਲ, ਦੋ ਕਰਵ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਯੁਨਿਅਣ ਹੈ G ਦਾ ਇਹ ਪਲੇਨ ਸੈਕਸ਼ਨ - ਦੇਖੋ ਨੋਟ ੯, ੧੬ - ਅਤੇ ਇਸ ਐਸ ਥੱਲੇ ਪੁਲ ਬਣਾਂਦੇ ਹਨ ④ ਦੇ ਪੋਐਂਟ ਸੱਚ ਦੈਟ $\frac{1}{2} + \frac{3}{4}\alpha^2 \leq y \leq \frac{1}{2} + \frac{3}{2}\alpha^2$ । ਗੋਰ ਕਰੋ ਕਿ ਦੂਜਾ ਮੋੜ ਸੱਮੂਦ ਨਹੀਂ, ਦੋਣੋਂ ਸੱਮੂਦ ਹਨ ਸਿਰਫ਼ x -ਐਕਸਿਸ ਦੇ ਪੈਰੇਲੈਲ ਲਾਇਣਾਂ ਓਵਰ।**

੨੦. ਮੇਰਾ ਸਰਲ ਪਰੂਫ਼ ਕਿ G , ਜੋ ਹੈ ਇਕ ਅਲਜਬਰਾਐਕ (ਬੋਹ-ਕੀਮਤੀ) ਫ਼ੰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਗਰਾਫ਼, ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੁਝ ਸੈਗਮੈਂਟਸ ਓਵਰ ਕਿਸੀ ਵੀ ਅੱਲ ਜੱਬਰਿਕ--ਨੋਟ ੮ ਦੇ ਅੰਰਥਾਂ ਵਿਚ--ਫ਼ੋਰਮੂਲੇ ਦਾ ਗਰਾਫ਼ ਨੰਵਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਕਵਾਡਰੇਟਿਕ ਜੈਸਾ ਇਕੋ ਫ਼ੋਰਮੂਲਾ ਸੱਭ ਕਿਉਬਿਕਸ ਲਈ ਟੀਚਾ ਸੀ **ਅੱਲ ਕਾਏਦੇ** ਯਾਂ ਕੁੰਜੀਆਂ--**ਖਵਾਰਇਜ਼ਮੀ ਤੋਂ ਕਾਰਦਾਨੋ ਤਕ**--ਦਾ, ਯਾਣੀ ਕਿ **ਅੱਲ ਜੱਬਰ** ਦਾ, ਜੋ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਫ਼ੇਰ ਬੱਨੁ ਗਿਆ ਅਲਜਬਰਾ। ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦੋਆਂ ਨੂੰ ਅੱਡ ਕਰਦਿਆਂ ਸੱਤ ਸਦਿਆਂ ਦੋਰਾਣ ਹੋਏਆ ਖਿਆਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਕਿਤੇ ਵਧੀਆ ਕਮ ਸਮਝੋ ਖੋ ਹੀ ਗਿਆ। ਅਗਰ ਇਹ ਨਾਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ **ਦੇਕਾਰਤ**, ਜਿਹਨੇ ਕੁਝ ਟਾਇਮ ਬਾਦ ਸਪੇਸਿਸ ਓਫ਼ ਇਕੁਏਸ਼ਨਜ਼ ਨਾਲ ਫ਼ੇੜ ਫ਼ਾੜ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਹੀ ਕਿਉਬਿਕਸ ਲਈ ਇਹ ਅਸੰਭਵਤਾ ਭਾਂਪ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਲਜਬਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੋਰ ਹੋਣਾ ਸੀ ....

੨੧. ... ਪਰ ਸੱਭ ਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਸੀ 'ਇਮੈਜੀਨੈਰੀਜ਼' ਨਾਲ, ਯਾਣੀ ਕਿ $\mathbb{C} = \mathbb{R}^2$ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਹੋਰ ਡਾਈਮੈਨਸ਼ਨ ਨਾਲ। ਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਰੇ ਕਿਉਬਿਕਸ ਹਲ ਹੋ ਗਏ ਕੌਮਪਲੈਕਸ ਅੱਲ ਜੱਬਰ ਨਾਲ--ਨੋਟ ੧੫--ਇਹ ਥੋੜੀ ਜੇਹੀ ਹੋਰ ਜਗਹਾ ਨੇ ਹੀ ਇਕ ਜਾਦੂਈ (ਹੁਣ ਓਬਵੀਅਸ) ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ **n -ਕੀਮਤੀ ਸੱਭ ਕੌਮਪਲੈਕਸ ਸਰਡਜ਼** ( )^੧ ਨੂੰ, **ਦ ਮਵਾਵਰ**। ਸੋ, ਪੱਕੀ ਆਸ ਬੱਝ ਗਈ ਸੱਭ ਵਿੱਚ ਕਿ ਹਰ ਡਿਗਰੀ n ਇਕੁਏਸ਼ਨ ਨੂੰ $\mathbb{C}$ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਹਲ ਕਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਓਹ ਵੀ ਕੌਮਪਲੈਕਸ ਅੱਲ ਜੱਬਰ ਨਾਲ। ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ - **ਫੰਡਾਮੈਂਟਲ ਥੀਓਰੰਮ ਓਫ਼ ਅਲਜਬਰਾ** - ਨੂੰ **ਦੱਲਓਮਬੈਰ** ਅੱਤੇ ਕਈ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਭਿੱਣ ਭਿੱਣ ਤਰੀਕੇਆਂ ਨਾਲ ਘੱਟਾ ਕੇ $x^n - a = 0$ ਤੱਕ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਕੇ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਹੱਥ ਨਾ ਲੱਗਾ। ਆਖਿਰ ਆਸ ਦੇ ਵਿਪ੍ਰੀਤ **ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਝੂਠਾ ਨਿਕਲੇਆ ਫ਼ੌਰ $n > 4$** । ਇਕ ਕਾਰਣ ਕਿ **ਰੂਫ਼ੀਣੀ** ਦਾ ਇਸ ਅਸੰਭਵਤਾ ਦਾ ਲੰਬਾ ਪਰੂਫ਼ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪੱਤੇਆ - **ਕੋਸ਼ੀ** ਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਹੀ ਸੀ - ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਓਦੋਂ ਅਜੇ ਆਸ ਬਾਕੀ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ **ਆਬਲ** ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਫ਼ ਪਰੂਫ਼ ਆਏਆ ਇਹ ਆਸ ਸਮਝੋ ਮਰ ਹੀ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

੨੨. **ਰੀਅਲ ਸਰਡਜ਼ ਦੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਅਦਲਾ ਬਦਲੀ ਤੋਂ ਉਤਪਣ ਇਨਵੇਲੀਊਸ਼ਨਜ਼** - ਨੋਟ ੧੭ - ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਸੱਮਝਣ ਲਈ ਆਪਾਂ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹਾਂ ਮਿਸਾਲ $z = \pm\sqrt{x^2 + y^2} - 1 \pm \sqrt{x^2 + y^2} - 1$ । ਇਹ ਫ਼ੋਰਮੂਲਾ ਯੁਨਿਟ ਸੱਰਕਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡੀਫਾਇਣਡ ਨਹੀਂ, ਓਹਦੇ ਉੱਤੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਇਕੋ ਕੀਮਤ $z = 0$, ਅਤੇ ਤਿੱਠ ਅਲਗ ਕੀਮਤਾਂ $z = \{2\sqrt{x^2 + y^2} - 1, 0, -2\sqrt{x^2 + y^2} - 1\}$ ਬਾਹਰ। ਇਸ ਗਰਾਫ਼ ਦੇ ਹੋਮੀਓਮੋਰਫੀਜ਼ਮ ਜੇ ਪਰੇਜੈਕਸ਼ਨ ਮੈਪ ਨੂੰ ਪਰੀਜ਼ਰਵ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਤਿੱਠ ਤੈਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੀ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਰਮੀਊਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪਹਲੀ ਤੇ ਤੀਜੀ ਦੀ ਟਰਾਂਸਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਹੀ ਉਤਪਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਨਵੇਲੀਊਸ਼ਨ ਤੋਂ। ਸੋ, **ਅੱਲ ਜੱਬਰਿਕ ਫ਼ੋਰਮੂਲੇ ਦਾ ਗਰੁਪ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਓਹਦੀਆਂ ਇਨਵੇਲੀਊਸ਼ਨਜ਼ ਦਾ ਜੈਨੇਰੇਟਿਡ ਗਰੁਪ, ਉਸਦੇ ਗਰਾਫ਼ ਦਿਆਂ ਕਵੱਰਇੰਗ ਟਰਾਂਸਫੋਰਮੈਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਗਰੁਪ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੋ ਸਕਦੈ।**

੨੩. ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਨਵੇਲੀਊਸ਼ਨਜ਼ ਕੌਮਿਉਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੱਰੁਪ $(Z/2)^k$ ਬਣਾਵਨ, ਪਰ ਜ਼ਰੂਰ, ਇਕ ਰੀਅਲ ਅੱਲ ਜੱਬਰਿਕ ਫ਼ੋਰਮੂਲੇ ਦਾ ਗੱਰੁਪ ਦੇ ਐਲੀਮੈਂਟਸ ਦੇ ਗੱਰੁਪ ਦੀ ਟਵਿਸਟਿੰਡ ਪਾਵਰ ਹੈ:- ਫ਼ੋਰਮੂਲੇ ਦੇ ਸਰਡਜ਼ ਉਹਦੇ ਡੋਮੇਣ ਦੇ ਇਕ ਉਪਣ ਡੈਂਸ ਸੈਟ ਉੱਤੇ ਜ਼ੀਰੋ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਉਪਣ ਸੈਟ ਉੱਤੇ ਉਹਦਾ ਗਰਾਫ਼ ਇਕ-ਕੀਮਤੀ ਰੀਅਲ ਕੋਂਟੀਨੂਅੱਸ ਫੰਕਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਇਕ ਫ਼ਾਈਨਾਇਟ ਸੈਟ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਆਂ ਇਨਵੇਲੀਊਸ਼ਨਜ਼ ਇਸ ਸੈਟ ਦਿਆਂ ਬਾਈਜੈਕਸ਼ਨਜ਼ ਹਨ। ਸਾਰਿਆਂ ਐਸੀ ਫੰਕਸ਼ਨਜ਼ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਪੇਸ ਕਲੋਜ਼ਡ ਹੈ ਪੌਐਂਟਵਾਇਜ਼ ਜ਼ੱਮ੍ਹਾਂ, ਮੱਨਫ਼ੀ, ਜ਼ੱਰਬ ਅੱਤੇ ਤੱਕਸੀਮ--ਇਕ ਸਦਾ ਨੌਨਜ਼ੀਰੋ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨਾਲ--ਥੱਲੇ। ਅੱਗੇ ਇਸਤੋਂ ਬਹੁੱਤ ਫ਼ੋਟੀ ਇਕ ਕਲੋਜ਼ਡ ਦਰਮਿਆਨੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਸਪੇਸ ਵੀ ਹੈ ਜਿਹਦੇ ਉੱਤੇ ਅੱਪਨੇ ਸਰਡਜ਼ ਦੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਅੱਦਲਾ ਬੱਦਲੀ ਇਹ ਚਾਰੇ ਉਪੇਰੇਸ਼ਨਜ਼ ਨੂੰ ਪਰੀਜ਼ਰਵ ਕਰਦੇ ਬਾਈਜੈਕਸ਼ਨਜ਼ ਯਾਂ ਓਟੋਮੋਰਫਿਜ਼ਮ ਡੀਫਾਇਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੱਨਾਣ ਲਈ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ ਆਪਾਂ ਫੰਕਸ਼ਨਜ਼ x ਅੱਤੇ y ਤੋਂ, ਤੇ ਜਿਣੀਆਂ ਵੀ ਫੰਕਸ਼ਨਜ਼ ਇਹ ਚਾਰ ਉਪੇਰੇਸ਼ਨਜ਼ ਨਾਲ ਬਨਦੀਆਂ ਹਨ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ, ਫੇਰ ਹਰ ਕੱਦਮ ਤੇ ਆਪਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਬੱਣੀ ਸਬਸਪੇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਫ਼ੋਰਮੂਲੇ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਏ ਕੋਈ ਪਹਲੇ ਸਰਡ ਦੀ ਇਕੋ ਯਾਂ ਦੋਨੋਂ ਫੰਕਸ਼ਨਜ਼, ਅੱਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜਿਣੀਆਂ ਵੀ ਚਾਰੋਂ ਉਪੇਰੇਸ਼ਨਜ਼ ਨਾਲ ਹੋਰ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਬੱਣਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਬਨਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਐਂਡ ਸੋ ਓਨ। ਹਰ ਕਦਮ ਤੋਂ ਪਹਲੇ ਸਰਡਜ਼ ਤੋਂ ਉੱਤਪਣ ਗਰੁਪ ਬਣੀ ਹੋਈ ਕਲੋਜ਼ਡ ਫੰਕਸ਼ਨ ਸਬਸਪੇਸ ਨੂੰ ਪਰੀਜ਼ਰਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅੱਤੇ ਕਦਮ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦੇ ਨਵੇਂ ਗਰੁਪ ਦੇ ਯਾਂ ਤਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਯਾਂ ਉਹਦਾ ਇਕ ਇੰਡੈਕਸ ਦੋ ਦਾ, ਸੋ ਨੌਰਮਲ, ਸੱਬਗਰੁਪ ਹੈ। □

੨੪. ਮੋਰਪੱਖ ਦੇ ਕਿਸੀ ਉਪਣ ਸੈਟ ਤੱਕ ਸਿਮੱਤ G ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗਰਾਫ਼ ਕਿਸੀ ਅੱਲ ਜੱਬਰਿਕ ਫ਼ੋਰਮੂਲੇ ਦਾ :- ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਉਹਦਿਆਂ ਤਿਣ ਤੈਹਾਂ ਬਣਾਂਦਿਆਂ ਹਣ ਉਪਰੋਕਤ 'ਫ਼ਾਈਨਾਇਟ ਸੈਟ' ਫ਼ੋਰਮੂਲੇ ਦਾ, ਅੱਤੇ ਇਹ ਤਿਣ ਨਾਲ x ਅੱਤੇ y ਦੇ ਜੈਨੈਰੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ 'ਦਰਮਿਆਨੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਸਪੇਸ' ਦੀ ਕਲੋਜ਼ਡ ਸਬਸਪੇਸ। ਸੋ, ਪਿਛਲੇ ਨੋਟ ਕਾਰਣ, ਉਹਦਿਆਂ ਉਵਰ $\mathbb{Q}(x, y)$ ਓਟੋਮੋਰਫਿਜ਼ਮਜ਼ ਦੇ ਗਰੁਪ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਉਰਡਰ 2^k ਦੇ ਐਲੀਮੈਂਟਸ ਹੋਣਗੇ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ - ਨੋਟ ੩੧ ਥੱਲੇ - ਮੋਰਪੱਖ ਦੇ ਉਪਣ ਸੈਟ ਉੱਤੇ G ਦਿਆਂ ਤੈਹਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉਲਟ-ਪੁਲਟ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਕੇ ਆਪਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਓਟੋਮੋਰਫਿਜ਼ਮ। □

੨੫. ਉਹ ਗੁੱਝੀ ਸੈਰ ਜੇਹੜੀ ਟੱਕਰ ਦੀ ਹੈ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਰ ਅਲਜਬਰੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ, ਜੈਨਰਲ ਇਕੁਏਸ਼ਨ $x^n + u_{n-1}x^{n-1} + \dots + u_1x + u_0 = 0$, ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਹਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਕੁਏਸ਼ਨ ਨੂੰ $(u_0, \dots, u_{n-1})$ ਮੱਣ ਕੇ, $\mathbb{R}^n$ ਵੱਜੋਂ। ਤਾਹੀਂ, ਜੈਨਰਲ ਇਕੁਏਸ਼ਨ ਜਿਹਦੇ ਰੂਟਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਜ਼ੀਰੋ, ਯਾਂ, ਸਪੇਸ ਉਹਨਾਂ ਡਿਗਰੀ n ਇਕੁਏਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਰੂਟਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਜ਼ੀਰੋ, ਹੈ $\mathbb{R}^{n-1}$, ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪੰਡੀ ਅਬਾਬੀਲ ਦੇ ਫੰਗ, ਸਵੈਲੋਟੇਲ ਕਾਹਾਂਗੇ ਉਪੈਣ ਸੈਟ $\mathbb{R}^{n-1}$ ਦੇ ਨੂੰ ਜੋ ਬਣਦਾ ਹੈ ਇਕੁਏਸ਼ਨਜ਼ $x^n + u_{n-2}x^{n-2} + \dots + u_1x + u_0 = 0$ ਨਾਲ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ n ਵੱਖਰੇ ਰੀਅਲ ਰੂਟ ਹਨ। ਉਹਦਾ ਕਲੋਜ਼ਡ ਹੈ ਸਾਰੀਆਂ ਐਸੀਆਂ ਇਕੁਏਸ਼ਨਜ਼ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਰੂਟ ਸਭ ਰੀਅਲ ਪਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ। ਭੰਡਰਾ ਰੇਹਾ ਹੋ ਉੱਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਡਾਈਮੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਗਰਾਫ਼ ਓਸ (ਬੋਹ-ਕੀਮਤੀ) ਫੰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਜੋ ਹਰ ਇਕੁਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੀਅਲ ਰੂਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਕੋਓਰਡੀਨੇਟ ਨੂੰ z ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ, $\mathbb{R}^{n-1}$ ਉੱਤੇ ਗਰਾਫ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ $z^n + u_{n-2}z^{n-2} + \dots + u_1z + u_0 = 0$ ਤੋਂ।

੨੬. ਆਪਾਂ $n = 3$ ਲਈ $u_0 = B, u_1 = A$ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਸੋ ਸਵੈਲੋਟੇਲ ਮੋਰਪੱਖ ਹੀ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਬੱਦਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕੋਓਰਡੀਨੇਟਸ ਦੀ $x = -\frac{u_0}{2}, y = -\frac{u_1-1}{2}$, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਰੇਖਾ ④ ਸਭ ਕੀਉਬਿਕਸ ਦੀ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ α ਇਕ ਰੂਟ ਹੈ ਦੀ ਇਕੁਏਸ਼ਨ ਬਣ ਗਈ ਸੀ $u_0 + \alpha u_1 + \alpha^3 = 0$ ਤੋਂ $2x + 2\alpha y = \alpha + \alpha^3$, ਰਾਇਟ ਬਾਈਸੈਕਟਰ ਓਸ ਸੈਗਮੈਂਟ ਦਾ ਜੋ ਜੋੜਦੀ ਹੈ $(0, 0)$ ਅੱਤੇ (α, α^2) । ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡਿਗਰੀ n ਇਕੁਏਸ਼ਨਜ਼ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਰੂਟਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਜ਼ੀਰੋ ਅੱਤੇ ਇਕ ਰੂਟ α ਹੈ ਬਣਾਂਦਿਆਂ ਹਨ $\mathbb{R}^{n-1}$ ਦਾ ਹਾਈਪਰਪਲੇਨ ④, ਅਰਥਾਤ, $u_0 + \alpha u_1 + \dots + \alpha^{n-2}u_{n-2} + \alpha^n = 0$, ਜਿਹਦੇ ਵਿਚ ਜੇ ਆਪਾਂ ਪੁਟ ਕਰੀਏ, $y_0 = -\frac{u_0}{2}, y_1 = -\frac{u_1-1}{2}, \dots, y_{n-2} = -\frac{u_{n-2}-1}{2}$, ਤਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਜੈ $2y_0 + 2\alpha y_1 + \dots + 2\alpha^{n-2}y_{n-2} = \alpha + \alpha^2 + \dots + \alpha^{n-2} + \alpha^n$ । ਫੇਰ, ④ ਪਰਪੈਂਡੀਕੁਲਰ ਤਾਂ ਹੈ ਓਸ ਸੈਗਮੈਂਟ ਦੇ ਜੋ ਓਰੀਜਨ ਨੂੰ ਮੋਮੈਂਟ ਕਰਵ ਦੇ ਪੋਐਂਟ $(\alpha, \alpha^2, \dots, \alpha^{n-1})$ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇ $n > 3$ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਠੀਕ ਮੱਧ ਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘਦਾ। ਦੁਜੀ ਤਰਫ਼, ਜੋ ਸੈਗਮੈਂਟ ਓਰੀਜਨ ਨੂੰ ਪੈਰਾਬੋਲਾ ਦੇ ਪੋਐਂਟ $(\alpha, \dots, \alpha, \alpha^2)$ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ ਉਹਦੇ ਠੀਕ ਮੱਧ ਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ $n > 3$ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਪਰਪੈਂਡੀਕੁਲਰ ਨਹੀਂ। ਸੋ, ਸ਼ਾਇਦ ਖਿਆਮ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹਰ n ਲਈ ਕਮ ਤਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਪਰ $\mathbb{R}^{n-1}$ ਉੱਤੇ ਇਕ ਰੈਲੇਟਿਵਿਸਟਿਕ ਯਾਂ ਕੋਈਲੀ ਡਿਸਟੈਂਸ ਨਾਲ ? ਭਾਵ ਇਹ, ਕਿ ਆਪਾਂ ਹਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿਸੀ ਵੀ $\odot \in \mathbb{R}^{n-1}$ ਨੂੰ ਓਹਦੇ ਗਿਰਦ ਇਲਿਪਸੋਇਡ ਵਾਹ ਕੇ ਜਿਹਦੇ ਸਾਰੇ ਪੌਐਂਟਸ ਇਕ ਓਰੀਜਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈਲੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਓਹਨੂੰ ਇਕੋ ਫਿਕਸਡ ਮੋਮੈਂਟ ਕਰਵ ਨਾਲ ਕਟ ਕੇ ? ਆਪਾਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੋਰਪੱਖੀ ਕੋਓਰਡੀਨੇਟਸ ਵਿਚ ਗਰਾਫ G ਓਵਰ $\mathbb{R}^{n-1}$ ਇਜ਼ ਗਿਵਣ ਬਾਏ $2y_0 + 2zy_1 + \dots + 2z^{n-2}y_{n-2} = z + z^2 + \dots + z^{n-2} + z^n$ ।

੨੭. ਸਿਰਫ $(0, 0)$ ਉੱਤੇ $y = x^2$ ਦੀ ਚੁੰਮੀ ਲੈਂਦਾ ਸਰਕਲ ਹੀ ਇਕ ਖਿਆਮ ਸਰਕਲ ਹੈ:- ਕਿਉਂਕਿ ਓਹਦਾ ਕੋਨਟੈਕਟ ਓਰਡਰ 3 ਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤਿੰਨਾਂ ਰੂਟਾਂ ਦਾ ਜੋੜ 0 ਹੈ। $\square$ ਨੋਟ ੨ ਮੁਤਾਬਕ ਕਸਪ ਪੈਰਾਬੋਲਾ ਦੇ ਐਵੋਲੀਉਟ $y = \frac{1}{2} + \frac{3}{4}(2x)^{\frac{2}{3}}$ --ਓਹਨੂੰ ਚੁੰਮਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਕਲਾਂ ਦੇ ਸੈਂਟਰ--ਤੇ ਹੈ, ਪਰ ਦੋਓ ਲਾਲ ਕਰਵਜ--ਸਭ ਸੈਂਟਰ $(0, 0)$ ਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਦੇ ਜੋ ਓਹਨੂੰ ਫੁੰਦੇ ਹਨ--ਇਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹਨ। ਬਾਏ ਨੋਟ ੪ ਲਾਇਨਜ਼ ਜੋ ਲਾਲ ਕਰਵਜ ਨੂੰ ਟੈਂਜੈਂਟ ਹਨ $\odot$, $\alpha \neq 0$, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪੈਰਾਬੋਲਾ ਦੇ ਨੌਰਮਲ।

੨੮. ਹਰ ਸਵੈਲੋਟੇਲ ਦੀ ਬਾਉਂਡਰੀ ਤੇ ਹੈ ਇਕ ਕਸਪ ਅਤੇ ਦੋ 'ਲਾਲ ਕਰਵਜ', ਅਰਥਾਤ, ਇਕੁਏਸ਼ਨ ਜਿਹਦੇ ਸਾਰੇ ਰੂਟ 0 ਹਨ, ਅਤੇ ਓਹ ਸਭ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ $n-1$ ਰੋਟ ਇਕੋ $\alpha \geq 0$ ਹਨ (ਜੇ $n > 3$ ਤਾਂ ਬੋਹਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਹੋ)। ਇਹ ਕਰਵਜ ਨੂੰ ਵਾਂਗਦਿਆਂ ਹਨ ਫੰਕਸ਼ਨਜ਼ $u_0(\alpha), \dots, u_{n-2}(\alpha)$ ਡੀਫਾਇਨਡ ਬਾਏ $x^n + u_{n-2}x^{n-2} + \dots + u_1x + u_0 \equiv (x - \alpha)^{n-1}(x + (n-1)\alpha)$ । ਇਹਨਾਂ ਕਰਵਜ ਨੂੰ ਚੁੰਮਦੇ ਹਾਈਪਰਪਲੇਨ ਹੀ ਹਨ $\odot$, $\alpha \neq 0$:- ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਏਕ ਦਾ ਓਰਡਰ $n-1$ ਦਾ ਕੋਨਟੈਕਟ $(\dots, u_i(\alpha), \dots)$ ਹੈ ਕਰਵਜ ਨਾਲ। $\square$ ਕਿਸੀ ਵੀ ਇਕੁਏਸ਼ਨ $\odot \in \mathbb{R}^{n-1}$ ਦੇ ਰੀਅਲ ਰੂਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਸ ਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਇਹ ਚੁੰਮਦੇ ਹਾਈਪਰਪਲੇਨ, ਜੋ ਜੇ $\odot$ ਸਵੈਲੋਟੇਲ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਪੂਰੇ n ਲੰਘਦੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ਕ ਇਹ ਖਿਆਮ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਢਿੱਲਾ ਵਿਸਤਾਰ ਸਵੈਲੋਟੇਲ ਨੂੰ ਹਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਨੋਟ ੫ ਵਾਂਗ ਫੇਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਗਰਾਫ G ਹੈ ਡਿਸਜੋਐਂਟ ਯੂਨਿਅਣ ਫਲੈਟਸ α^* ਦਾ ਜੋ $\odot$ ਦੇ ਸਮਾਂਤਰ ਵਿਭਿਣ ਉੱਚਾਇਆਂ α ਉੱਤੇ ਹਨ। ਫਡਲਸਰੂਪ, G ਤਾਂ ਹੋਮੀਓਮੋਰਫਿਕ ਹੈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ $\mathbb{R}^{n-1}$ ਨਾਲ, ਬੱਟ ਫੌਰ n ਇਵਨ, ਓਹਦੇ ਬੱਲੇ ਹੈ--ਕੋਮਪਲੀਮੈਂਟ ਓਸ ਓਪੈਣ ਸੈਟ ਦਾ ਜੋ ਬਣਾਂਦੇ ਹਨ ਇਕੁਏਸ਼ਨਜ਼ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਰੀਅਲ ਰੂਟ ਨਹੀਂ--ਇਕ ਕਲੋਜ਼ਡ $(n-1)$ -ਡਾਈਮੈਨਸ਼ਨਲ ਹਾਫ-ਸਪੈਸ।

੨੯. ਪੌਐਂਟ $(0, 0)$ ਪੈਰਾਬੋਲੇ $y = x^2$ ਦਾ ਏਡਾ ਵੀ ਖਾਸ ਨਹੀਂ, ਦਰਅਸਲ ਖਿਆਮ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਸਾਰਿਆਂ ਡਿਗਰੀ ਚਾਰ ਇਕੁਏਸ਼ਨਜ਼ $x^4 + Ax^2 + Bx + C = 0$ ਲਈ ਕਮ ਕਰਦੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਤਕ 2-ਪਲੇਨ $\odot$ ਇਹ ਇਕੁਏਸ਼ਨਜ਼ ਦਾ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਰੂਟ 0 ਹੈ, ਯਾਣੀ ਕਿ, ਸਬਸਪੇਸ $C = 0$ ਦਿਆਂ 'ਕਿਉਬਿਕਸ' ਵਲ ਹੀ ਤਕ ਰਹੇ ਸੀ। ਹਾਂ, ਕੋਈ ਚਾਰ ਪੌਐਂਟ (α, α^2) , (β, β^2) , (γ, γ^2) , (δ, δ^2) ਵਿੱਚ $\alpha + \beta + \gamma + \delta = 0$ ਇਕੋ ਸਰਕਲ ਤੇ ਹਨ :- ਲਿਖੋ $\alpha^4 + A\alpha^2 + B\alpha + C = 0$ ਵਗੇਰਾ ਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ $-C - B\alpha - (A-1)\alpha^2 = \alpha^2 + \alpha^4$ ਵਗੇਰਾ, ਜੋ $-B(\beta - \alpha) - (A-1)(\beta^2 - \alpha^2) = (\beta^2 - \alpha^2) + (\beta^4 - \alpha^4)$ ਵਗੇਰਾ, ਜੋ $(-\frac{B}{2}, -\frac{A-1}{2})$ ਰੇਖਾਂਵਾਂ $2(\beta - \alpha)x + 2(\beta^2 - \alpha^2)y = \beta^2 - \alpha^2 + \beta^4 - \alpha^4$ ਉੱਤੇ ਹੈ ਜੋ ਰਾਇਟ ਬਾਈਸੈਕਟਰ ਹਨ ਸੈਗਮੈਂਟਸ ਦੇ ਜੋ ਜੋੜਦਿਆਂ ਹਨ (α, α^2) ਅੱਤੇ (β, β^2) ਵਗੇਰਾ। $\square$ ਜੋ ਜੇ ਆਪਾਂ $\odot = (-\frac{B}{2}, -\frac{A-1}{2}, -\frac{C}{2})$ ਨੂੰ ਇਕੁਏਸ਼ਨ ਮਣ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਓਸ ਲਾਇਨ ਤੇ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ $(\alpha, \alpha^2, 0)$ ਅਤੇ $(\beta, \beta^2, 0)$ ਵਗੇਰਾਂ ਦੇ ਰਾਇਟ ਬਾਈਸੈਕਟਿੰਗ ਪਲੇਨਜ਼ $2(\beta - \alpha)x + 2(\beta^2 - \alpha^2)y = \beta^2 - \alpha^2 + \beta^4 - \alpha^4$ ਵਗੇਰਾ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹਲ ਕਰਣ ਲਈ, 2-ਸਫੀਅਰ ਜਿਸ ਦਾ ਸੈਂਟਰ $\odot$ ਅਤੇ ਵਿਆਸ $\sqrt{B^2 + (A-1)^2 + (C-1)^2} - 1$ ਹੈ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਕਰੋ ਸਭ ਪੌਐਂਟ $(t, t^2, 0)$, ਇਹ t ਹੀ ਇਕੁਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਭ ਰੀਅਲ ਰੂਟ ਹਨ।

੩੦. ਬੌਮ ਦੀ ਸਵੈਲੋਟੇਲ, ਸਬਸੈਟ $\mathbb{R}^3$ ਸਾਰਿਆਂ $x^4 + Ax^2 + Bx + C = 0$ ਵਿੱਚ ਮੱਲਟੀਪਲ ਰੀਅਲ ਰੂਟਸ--ਸਾਡੀ ਸਵੈਲੋਟੇਲ ਇਹਦੇ ਕੋਮਪਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਇਕ ਕੋਮਪੋਨੈਂਟ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਦੋ ਦਿਆਂ ਇਕੁਏਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਜ਼ੀਰੋ ਯਾਂ ਦੋ ਰੀਅਲ ਰੂਟ ਹਨ--'ਲਾਲ ਕਰਵਜ' ਦੀਆਂ ਟੈਂਜੈਂਟ ਲਾਇਨਜ਼ ਦਾ ਯੂਣੀਅਣ ਹੈ :- ਕਿਉਂਕਿ ਚੁੰਮਦੇ ਪਲੇਨਜ਼ ਦੀ ਇੰਟਰਸੈਕਸ਼ਨ $\odot \cap \odot$ ਹੈ ਸਾਰਿਆਂ ਇਕੁਏਸ਼ਨਜ਼ ਵਿਚ u ਐਂਡ α ਰੂਟਸ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ $u \rightarrow \alpha$ ਇਹ ਲਾਇਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਕ ਟੈਂਜੈਂਟ। $\square$ ਉਂਜ ਹੀ, ਸਾਰਿਆਂ $x^n + u_{n-2}x^{n-2} + \dots + u_1x + u_0 = 0$ ਵਿੱਚ ਮੱਲਟੀਪਲ ਰੀਅਲ ਰੂਟਸ ਹੈ ਯੂਣੀਅਣ ਓਹ ਸਭ $\mathbb{R}^{n-1}$ ਦੇ ਕੋਡਾਈਮੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਫਲੈਟਸ ਦਾ ਜੋ 'ਲਾਲ ਕਰਵਜ' ਨੂੰ ਚੁੰਮਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੋਡਾਈਮੈਨਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਫਲੈਟਸ ਇਸ ਸਿੰਗੁਲੈਰੀਟੀ ਨੂੰ ਸਟਰੈਟੀਫਾਈ

ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਰਨੋਲਡ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ (ਇਹ ਛੱਡ ਮੈਨੂੰ ਅਜੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਘੱਟ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ!) ਕਲਾਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਥੀਓਰਮ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਆਪਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਿਰਫ ਸਿੰਗੁਲੈਰੀਟੀਜ਼ ਦੀ ਟੋਪੋਲੋਜੀ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਈ u_i ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਜ਼ੀਰੋ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਖਿਆਮ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਵੀ ਡਿਗਰੀ n ਇਕੁਏਸ਼ਨਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਫੀ $u_i = 0$ ਹਨ ਲਈ ਕਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ $n > 4$ ਤਾਂ ਪੁਰਨ ਹਲ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਲੀਨੀਅਰ ਕੋਨੀਕਲ ਸਟਰੱਕਚਰ ਸਵੈਲੋਟੇਲ ਤੇ?

੩੧. ਥੋਮ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਲਾਂ ਕੋਈਲੀ ਨੇ ਦੇਖ ਲਿੱਤੀ ਸੀ ਓਹਦੀ ਸਵੈਲੋਟੇਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਇਲਿਪਸੋਇਡਲ ਵੇਵਫਰੰਟ ਵਿਚ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਹਾਕੇ ਬਾਦ ਕਰੋਨੈਕਰ ਨੇ ਇਹਦਾ ਪੁਰਾ ਵਰਨਣ ਦੇ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਨੇ ਰੂਫੀਨੀ-ਆਬਲ ਵਲ ਜਾਂਦਾ ਇਕ ਸੋਖਾ ਰਾਹ ਵੀ ਖੋਲ ਦਿੱਤਾ ਸਿਧ ਕਰਕੇ ਕਿ, ਹਰ ਪੌਲੀਨੋਮਿਅਲ ਸਪਲਿਟ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਕ 'ਯੂਨੀਕ' ਫੀਲਡ ਵਿਚ--ਦੇਖੋ ਆਰਟਿਨ, "ਗਾਲਵਾ ਥੀਓਰੀ", ਪੰਨੇ ੨੯-੩੨, ਅਤੇ ਪੰਨੇ ੭੪-੭੬ ਓਹਦੀ ਮਿਲਗਰਾਮ ਦੀ ਲਿਖਤ ਅਪੈਂਡਿਕਸ ਦੇ--ਜਿਸਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਓਹਦੇ n ਰੂਟਸ ਦੇ ਕੋਈ ਉਲਟ-ਪੁਲਟ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਕੇ ਆਪਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਓਟੋਮੋਰਫਿਜ਼ਮ। ਨੋਟ ੨੫ ਤੋਂ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ 'ਇਕ ਜੈਨਰਲ ਇਕੁਏਸ਼ਨ' ਇਕ ਟੋਪੋਲੋਜੀਕਲ ਆਈਡੀਆ ਹੈ, ਸੋ ਰੂਫੀਨੀ ਤੇ ਆਬਲ ਮੁਢ ਤੋਂ ਹੀ ਘੋਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ ਇਕ ਟੋਪੋਲੋਜੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ (ਇਸ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਆਰਨੋਲਡ ਨੇ ਕੁਝ ਲੈਕਚਰਜ਼ ਵਿਚ ਪਰ--ਅਫਸੋਸ!--ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨੋਟ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਆਪ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ) ਅਤੇ ਉਪਰ-ਲਿਖਤ ਪੱਛੇਆਂ ਦੀ ਆਰਗੂਮੈਂਟ ਵੀ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਟੋਪੋਲੋਜੀ ਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਹਲਕੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਸਿਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ - ਨੋਟ ੨੪ - ਸਵੈਲੋਟੇਲ ਦੇ ਕੋਈ ਓਪੈਣ ਸੇਟ ਉੱਤੇ G ਦਿਆਂ n ਤੈਹਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਉਲਟ-ਪੁਲਟ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਕੇ ਆਪਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਓਟੋਮੋਰਫਿਜ਼ਮ।

੩੨. ਨੋਟ ੬ ਵਾਂਗ ਜੇ ਆਪਾਂ ਸਵੈਲੋਟੇਲ ਦੀ G ਵਿਚ ਪੁਲ-ਬੈਕ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਪੋਐਂਟਸ ਜੋ ਓਹਦੀ ਬਾਉਨਡਰੀ ਓਵਰ ਹਨ ਤਾਂ ਬੱਚਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਵੈਲੋਟੇਲ ਦਿਆਂ n ਨਕਲਾਂ ਜੋ ਓਹਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ $(u_0, \dots, u_{n-2}, z) \mapsto (u_0, \dots, u_{n-2})$ । ਓਵਰ ਸਵੈਲੋਟੇਲ ਦੀਆਂ ਇਕੁਏਸ਼ਨਜ਼ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਪੌਜ਼ੀਟਿਵ ਅਤੇ ਨੈਗੇਟਿਵ ਰੂਟਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ± 1 ਹੈ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇੰਜ ਇਕ ਸਬਡਿਵਾਈਡਿਡ ਓਪੈਣ $(n-2)$ -ਬੋਲ ਜਿਸਦੇ ਟੋਪ ਸੈਲ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹਨ ਇਹ n ਨਕਲਾਂ। ਜੇ n ਓਡ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਟੋਪ ਸੈਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੇਸਿਸ ਵੀ ਬੋਲ ਵਿਚ ਹਨ, ਸੋ ਤੈਹਾਂ ਦਿਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਮੂਟੇਸ਼ਨਜ਼ ਨਹੀਂ ਪਰਿਜਰਵ ਕਰਦੀਆਂ ਇਹ ਸਬਡਿਵੀਯਨ। ਪਰ n ਈਵਨ ਲਈ ਇਹ ਸਹੀ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਸੋ ਸੰਭਾਵਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟ ੧੩ ਦੇ ਵੀਏਟਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧੁਰ ਤਕ ਵਿਸਤਾਰੇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭੋਹਤ ਕੁਝ ਰਹਿ ਗਿਆ ਜੇ ਮੈਂ ਕਹਨਾ ਚਾਂਹਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਕਹਾਣੀ ਅਗੇ ਤੁਰੇ ਗੀ--ਜੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਮੇਹਰ ਰਹੀ ਤਾਂ--ਮੇਰੇ ਇਸ ਤਾਰੇ ਦੇ ਗਿਰਦ ਅਗਲੇ ਗੇੜੇ ਦੋਰਾਣ। ੧੧ ਅਪਰੈਲ ੨੦੧੮ ॥